Βιβλιοκριτική

«Το ξεχορτάριασμα» Νόρα Πυλόρωφ

Εκδόσεις «Εντευκτήριο», σελ. 120

Από την Μπιμπή Στράκα *

Η Νόρα Πυλόρωφ, με το τελευταίο της βιβλίο «το ξεχορτάριασμα», επιστρέφει για λίγο στη μικρή φόρμα μετά από δύο δεκαετίες περίπου, μιας και το 2004 είχε εκδώσει τη σειρά διηγημάτων «Καθρέπτες θαμποί : τέσσερις ιστορίες και μια αληθινή».

«Το ξεχορτάριασμα» λοιπόν … Ξεχορτάριασμα είναι μια συνηθισμένη αγροτική – κηπευτική εργασία κατά την οποία αποψιλώνεται η καλλιεργούμενη έκταση από αγριόχορτα και ζιζάνια κι έτσι ανακουφίζεται και δίνεται χώρος για την ανάπτυξη των φυτών.

«Το ξεχορτάριασμα» είναι και ο τίτλος του βιβλίου, συμβολικός, με τις δικές του αναγνώσεις μας καλεί να το ξεφυλλίσουμε.

Το βιβλίο έχει σύντομο σε έκταση περιεχόμενο 110 σελίδων , που μοιράζεται σε 14 αυτοτελή αφηγήματα – διηγήματα με χαρακτηριστικούς και έξυπνα παιγνιώδεις τίτλους που με την κυριολεξία τους ή τη μεταφορά τους οδηγούν τον αναγνώστη στην οδό απολαυστικής – απορροφημένης ανάγνωσης.

«Το ξεχορτάριασμα» της Νόρας Πυλόρωφ είναι μια πολυεπίπεδη μαρτυρία του χθες και του σήμερα με λόγο διεισδυτικό κοφτό – αιχμηρό – υπαινικτικό – καυστικό μερικές φορές κομψά ειρωνικό και αυτοσαρκαστικό - διακριτικά

καταγγελτικό - συνάμα όμως βαθύτατα τρυφερό και αγαπησιάρικο αλλά και εντέλει σπαρταριστά απολαυστικό.

Η Νόρα Πυλόρωφ γνωρίζει πολύ καλά την ελληνική γλώσσα και γι αυτό η γραφή της είναι ευλύγιστη – εύστοχη με ευδιάκριτη εικονοπλασία και έτσι απλά - αβίαστα – ατόφια φτάνει στην ψυχή του αναγνώστη της με αμεσότητα – ειλικρίνεια και ευαισθησία.

Στο «ξεχορτάριασμα» η Νόρα Πολόρωφ δεν θέλει οι ήρωες της να προσποιούνται, δεν είναι εκπαιδευμένοι, είναι απλοί και καθημερινοί – αφοπλιστικά αυθόρμητοι, τόσο διαφορετικοί αλλά και τόσο όμοιοι με τους αναγνώστες της.

Κάθε μία από τις 14 ιστορίες είτε κρύβει δραματικές είτε ευτράπελες καταστάσεις, ο αναγνώστης την καταλαβαίνει άμεσα και την απολαμβάνει γιατί του είναι οικείο σαν να την έχει ζήσει ή ακούσει στο περιβάλλον του.

- Είναι σαν να βλέπουμε στο σούπερ μάρκετ της γειτονιάς μας την αθέατη – αόρατη πωλήτρια και της σύντομης ερωτικής ιστορίας στο “La historia de un amor”. .
- Γελάμε πηγαία με το πάθημα της τετράχρονης ηρωίδας στο αυτοβιογραφικό «Ο τέως και εγώ».
- Προβληματιζόμαστε και αναλογιζόμαστε το μερίδιο ευθύνης μας στο «Πόσο αγαπώ την πατρίδα μου» και στο «Και ο μήνας έχει εννιά».
- - Νιώθουμε σφιχτά τον κόμπο στο στομάχι στο «Τέταρτος όροφος» και στο «Βίοι παράλληλοι».
- Απολαμβάνουμε στην κυριολεξία το «Γυναικοκουβέντες… άνευ ουσίας και σημασίας» που τελικά είναι νομίζω μετά πολλής ουσίας και περισσής σημασίας ενώ στο «Η παρθενιά της Παρθένας και άλλα

απολεσθέντα» μας προσγειώνει σε στερεοτυπικές αγκυλώσεις .

- Προσπαθούμε να υψωθούμε κι εμείς πάνω από το χώμα στο «Ο θείος Φωτίκας και οι χαρταετοί».
- Πικραινόμαστε με την «Κυρία του ρετιρέ» και τον «Λαλάκο»,
- Σταματάμε για λίγο στο «Πάρκιγκ» και χαιρόμαστε τη στιγμή γιατί κάποιες φορές στιγμές είναι η ζωή.
- Παρακολουθούμε με τον μοναδικό σπαρταριστά αυτοσαρκαστικό τρόπο της Νόρας Πυλόρωφ μια πραγματικότητα και τις εκφάνσεις της στο «Στιγμιότυπο από ένα βιογραφικό».
- Τέλος, στο τελευταίο διήγημα με τον ομώνυμο τίτλο «Το ξεχορτάριασμα» βιώνουμε κι εμείς τον κύκλο ζωής που κάνει ή που προσπαθεί να κάνει η Κωστούλα που ονομάζεται και Κωνσταντίνα.

Η Νόρα Πυλόρωφ αγαπά – ξέρει τους ανθρώπους και τον ψυχισμό τους και έτσι οι ιστορίες της – οι ιστορίες τους παρουσιάζουν και αναλύουν ζητήματα της καθημερινότητας. Μας μιλάει για έναν κόσμο που τον είδαμε – τον ξέρουμε - τον βλέπουμε και που μας τον έκανε βιβλίο. Ένα βιβλίο που διαβάζεται γρήγορα και εύκολα, όχι γιατί είναι εύκολο, αλλά γιατί με μαεστρία πλέκει και παρουσιάζει τα δύσκολα της ζωής, ώστε να είναι απλό, αλλά καθόλου απλοϊκό.

Ενώ λοιπόν η ροή των κειμένων φαίνεται ευχάριστα ανάλαφρη και ακίνδυνη, μέσα από βιώματα – ανησυχίες – αγωνίες – νοσταλγίες - ματαιώσεις – λυγμό και γέλιο μαζί αναδύονται ψυχογραφήσεις χαρακτήρων – χαρτογραφήσεις σκέψεων – κοινωνικές και οικογενειακές παθογένειες του χθες – του σήμερα – του πάντα, που γίνονται η αφορμή για τον

αναγνώστη να ανακαλύψει την αθέατη πολλές φορές πλευρά των πραγμάτων.

Σε αυτό το βιβλίο της η Νόρα Πυλόρωφ δεν ακολουθεί τους κανόνες της φόρμας που υπηρετεί. Αφήνεται ελεύθερη, σεβόμενη όμως την αισθητική του κειμένου της. Η γραφή των ιστοριών της διαχέεται από έναν ρεαλισμό που δεν είναι καθόλου ωμός – καθόλου σκληρός, τουναντίον είναι βαθύτατα τρυφερός μέσα στην αυθεντικότητά του.

Κλείνω με ένα απόσπασμα από συνέντευξη της συγγραφέα τον Ιουνίου του 2022 : «.. *«Το ξεχορτάριασμα είναι διάλογος εγώ με εμένα. Χωρίς τερτίπια λογοτεχνικά, χωρίς να θέλω να αποδείξω τίποτε. Δεν με κυνηγούσε ο χρόνος. Έγραφα τις ιστορίες μου, όταν ωρίμαζαν κάποιες διεργασίες μέσα μου ή όταν δεν άντεχα αυτά που συνέβαιναν γύρω μου. Έτσι δεν είχα μεγάλη ανάγκη της έμπνευσης, η οποία είναι μια πολύ δύστροπη και καμωματού κυρία που δεν σε επισκέπτεται όσο και να την καλέσεις και να την καλοπιάσεις, αν εκείνη δεν το θέλει. Εδώ όμως δεν τη χρειάστηκα. Δεν ανέβηκα στο άρμα της για να φτάσω κάπου. Δεν τις στόλισα τις ιστορίες, δεν τις εξωράϊσα. Τις έγραψα και τις άφησα ατόφιες, ορόσημα στο χρόνο, ζωντανές ενδείξεις μιας ζωής και ενός τρωτού εαυτού…».*

Ευχαριστούμε τη Νόρα Πυλόρωφ που δεν άφησε τις 14 ιστορίες της κρυμμένες για πάντα στο συρτάρι, αλλά αποφάσισε και μας τις προσέφερε να τις απολαύσουμε – να τις χαρούμε.

Που ξέρεις, μπορεί να σταθούν και για μας η αφορμή για το δικό μας εσωτερικό ξεχορτάριασμα…

- **** Η Μπιμπή Στράκα είναι φιλόλογος, μέλος του Σοροπτιμιστικού Ομίλου Βόλου «Θέτις», υπεύθυνη από κοινού με την Αθηνά Κωστίκα της «Συντροφιάς Βιβλίου Σοροπτιμιστριών Βόλου και φίλων»***

-

-